

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 listopada 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Kołodziejski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Marek Motuk

SSN Adam Roch

w sprawie **F. H.**

skazanego z art. 279 § 1 k.k. i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

w dniu 8 listopada 2023 r.,

kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego

od wyroku Sądu Okręgowego w Siedlcach

z dnia 29 marca 2023 r., sygn. akt II Ka 61/23,

utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w Siedlcach

z dnia 30 listopada 2022 r., sygn. akt II K 364/22

1. uchyla zaskarżony wyrok i utrzymany nim w mocy wyrok Sądu Rejonowego w Siedlcach w części dotyczącej oskarżonego F. H. i w tym zakresie przekazuje sprawę temu sądowi do ponownego rozpoznania;

2. zwraca F. H. uiszczoną opłatę od kasacji w kwocie 450 zł (czteryście pięćdziesiąt złotych).

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Siedlcach wyrokiem z dnia 30 listopada 2022 r., sygn. akt II K 364/22 uznał F. H. za winnego tego, że:

1. w dniu 20 stycznia 2021 r. w miejscowości W. gm. H. działając umyślnie i wspólnie i w porozumieniu z inną osobą i nieletnim poprzez wyłamanie korka wlewu paliwa w koparce marki C. oraz poprzez wyłamanie klapy zabezpieczającej silnik i wlew paliwa w koparce marki V. włamał się do tych koparek i zabrał w celu przywłaszczenia 40 litrów oleju napędowego i dokonał uszkodzenia mienia powodując straty w łącznej kwocie 721,59 zł na szkodę firmy K. sp. z o.o. w M., tj. występku z art. 279 § 1 k.k. w zb. z art. 288 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., za który na podstawie art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. wymierzył mu karę 1 roku pozbawienia wolności (pkt VII);
2. na przełomie stycznia 2021 r. i lutego 2021 r. w H. działając wspólnie i w porozumieniu z inną osobą i nieletnim z ciągnika m-ki F. zabrał w celu przywłaszczenia 140 l oleju napędowego o wartości 800 zł i z ładowarki m-ki F. 120 l oleju napędowego o wartości 600 zł i z ładowarki m-ki F. 120 l oleju napędowego o wartości 600 zł powodując straty o łącznej wartości 1.400 zł na szkodę M. G., tj. występku z art. z art. 278 § 1 k.k., za który na podstawie tego przepisu wymierzył mu karę 6 miesięcy pozbawienia wolności (pkt VIII).

Jednocześnie na podstawie art. 85 § 1 k.k. i art. 86 § 1 k.k. połączył wyżej wymienione kary jednostkowe i wymierzył mu w ich miejsce karę łączną 1 roku i 1 miesiąca pozbawienia wolności (pkt IX), a także na podstawie art. 46 § 1 k.k. orzekł obowiązek naprawienia wyrządzonej przestępstwem szkody poprzez zapłatę na rzecz pokrzywdzonego K. sp. z o.o. w M. kwoty 360,79 zł oraz na rzecz pokrzywdzonego M. G. kwoty 700 zł (pkt X). Wyrok w stosunku do ww. oskarżonego zawierał także rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów procesu (pkt XII).

Apelację od tego wyroku złożył obrońca oskarżonego F. H., zaskarżając go w całości co do rozstrzygnięć dotyczących ww., który podniósł zarzuty:

1. mogącej mieć wpływ na treść orzeczenia obrazy przepisów postępowania, a mianowicie art. 16 § 2 k.p.k. w zw. z art. 387 § 1 k.p.k. oraz art. 6 k.p.k., poprzez zaniechanie pouczenia oskarżonego F. H. przez sąd pierwszej instancji o możliwości złożenia przez niego wniosku o wyznaczenie mu obrońcy z urzędu w związku z możliwością konsensualnego zakończenia

postępowania karnego poprzez wydanie wyroku skazującego w trybie art. 387 § 1 i 2 k.p.k. bez przeprowadzenia postępowania dowodowego w sytuacji, gdy z uwagi na młody wiek oskarżonego, poziom jego wykształcenia oraz fakt, iż podczas wykonywania wobec oskarżonego w toku dochodzenia czynności procesowych w postaci ogłoszenia mu wydanych postanowień o przedstawieniu i uzupełnieniu zarzutów oraz przesłuchania go w charakterze podejrzanego (k. 153-154; k. 188-189) oskarżony (nie mający w dacie wykonywania powyższych czynności procesowych ukończonych 18 lat) nie miał (wbrew obowiązкови wynikającemu z treści art. 79 § 1 pkt 1 k.p.k.) wyznaczonego obrońcy z urzędu – istniała realna potrzeba zabezpieczenia interesów oskarżonego, który wystąpił z wnioskiem o dobrowolne poddanie się karze, w kontekście realizacji prawa do obrony; uchybienie powyższe mogło mieć wpływ na treść wyroku w zaskarżonej części z uwagi na fakt, iż ustanowienie oskarżonemu F. H. obrońcy z urzędu na etapie postępowania sądowego umożliwiło by ww. oskarżonemu przed podjęciem decyzji w przedmiocie złożenia wniosku o dobrowolne poddanie się karze w trybie art. 387 § 1 k.p.k. uzyskanie od obrońcy pełnej informacji o treści zebranego w sprawie materiału dowodowego oraz rodzaju i wysokości kar jednostkowych i kary łącznej mogących być przedmiotem wniosku oskarżonego oraz treścią wyroku wydanego w trybie konsensualnym;

2. mogącej mieć wpływ na treść orzeczenia obraży przepisów postępowania, a mianowicie art. 389 § 1 i 2 k.p.k., poprzez odczytanie przez sąd pierwszej instancji podczas przesłuchania oskarżonego F. H. na rozprawie w dniu 29 września 2022 r. treści protokołu przesłuchania podejrzanego znajdującego się na k. 147 akt sprawy oraz odebranie od oskarżonego F. H. oświadczenia co do treści odczytanego mu protokołu w sytuacji, gdy treść protokołu przesłuchania podejrzanego znajdującego się na k. 147 akt sprawy dotyczyła wyjaśnień złożonych w toku dochodzenia przez oskarżonego D. K.; uchybienie powyższe mogło mieć wpływ na treść wyroku w zaskarżonej części z uwagi na fakt, iż treść odczytanego protokołu stała się one jednym z dowodów uznanych przez sąd pierwszej instancji za dowód świadczący o winie oskarżonego;

3. mogącej mieć wpływ na treść orzeczenia obrazy przepisów postępowania, a mianowicie art. 387 § 1 i 2 k.p.k. oraz art. 6 k.p.k., poprzez:
1. wydanie w stosunku do oskarżonego F. H. wyroku skazującego i wymierzenie mu jednostkowych kar pozbawienia wolności, kary łącznej pozbawienia wolności, środka kompensacyjnego w postaci nawiązek na rzecz pokrzywdzonych oraz zasądzenie opłaty na rzecz Skarbu Państwa bez przeprowadzenia postępowania dowodowego w sytuacji, gdy brak było podstaw do wydania wobec ww. oskarżonego wyroku skazującego w trybie art. 387 § 1 i 2 k.p.k. z uwagi na fakt, iż wniosek oskarżonego F. H. o dobrowolne poddanie się odpowiedzialności karnej złożony do chwili pierwszego przesłuchania wszystkich oskarżonych na rozprawie głównej w dniu 29 września 2022 r. (na której to rozprawie doszło do zamknięcia przewodu sądowego) nie był kompletny (nie zawierał bowiem wskazania przez oskarżonego rodzaju i wysokości kar jednostkowych związanych ze skazaniem go za poszczególne czyny zarzucone mu w punktach VI i VII aktu oskarżenia), a nadto wina oskarżonego i okoliczności popełnienia przez niego przestępstw zarzuconych mu w akcie oskarżenia budziły wątpliwości,
2. wymierzenie oskarżonemu F. H. kar jednostkowych za każdy z czynów zarzuconych mu w akcie oskarżenia oraz przypisanych mu w punktach VII i VIII wyroku nie objętych treścią wniosku oskarżonego o dobrowolne poddanie się odpowiedzialności karnej złożonego do chwili pierwszego przesłuchania wszystkich oskarżonych na rozprawie głównej w dniu 29 września 2022 r. oraz wymierzenie ww. oskarżonemu kary łącznej 1 roku i 1 miesiąca pozbawienia wolności (będącej karą surowszą od wymiaru kary łącznej 1 roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres lat 3 zaproponowanej przez oskarżonego F. H. w jego wniosku o dobrowolne poddanie się odpowiedzialności karnej złożonym do chwili pierwszego przesłuchania wszystkich oskarżonych na rozprawie głównej w dniu 29 września 2022 r. oraz uwzględnionym (zaaprobowanym) przez sąd pierwszej instancji na rozprawie w dniu 29 września 2022 r.),
które to uchybienia miały wpływ na treść zaskarżonego wyroku w części dotyczącej oskarżonego F. H. z uwagi na to, iż naruszyły one konstytucyjną

zasadę zaufania obywateli do państwa i stanowionego przez nie prawa wynikającą z art. 2 Konstytucji RP, naruszyły standardy rzetelnego procesu karnego oraz doprowadziły do wydania oczywiście nieprawidłowego, a w konsekwencji rażąco niesprawiedliwego orzeczenia, jak również pozbawiły oskarżonego prawa do obrony, uniemożliwiając mu w chwili obecnej postawienie zarzutów apelacyjnych wymienionych w art. 438 pkt 3 i 4 k.p.k.;

3. mogącej mieć wpływ na treść orzeczenia obrazy przepisów postępowania, a mianowicie art. 413 § 1 pkt 4 k.p.k., poprzez błędne przytoczenie w części wstępnej sentencji wyroku opisu czynu, którego oskarżyciel publiczny zarzucił oskarżonemu w punkcie VII aktu oskarżenia (wyrażające się 2-krotnym użyciem tego samego wyrażenia „i z ładowarki m-ki F. 120 l oleju napędowego o wartości 600 zł”), co w konsekwencji doprowadziło do niejednoznaczności rozstrzygnięcia zawartego w punkcie VII wyroku.

Podnosząc powyższe zarzuty wniósł o:

1. zmianę zaskarżonego wyroku w części dotyczącej oskarżonego F. H. poprzez uniewinnienie oskarżonego od popełnienia czynów zarzuconych mu w punktach VI i VII aktu oskarżenia oraz przypisanych mu w punktach VI i VII wyroku,
2. ewentualnie uchylenie zaskarżonego wyroku w części dotyczącej oskarżonego F. H. i przekazanie sprawy w tej części do ponownego rozpoznania sądowi pierwszej instancji,
3. względnie zmianę zaskarżonego wyroku w części dotyczącej oskarżonego F. H. (przy zastosowaniu art. 440 k.p.k.) poprzez:
 1. sprostowanie oczywistej omyłki pisarskiej zaistniałej w wersach 25 i 26 od góry na str. 2 sentencji wyroku sądu pierwszej instancji poprzez usunięcie wyrażenia „i z ładowarki m-ki F.120 l oleju napędowego o wartości 600 zł” znajdującego się po identycznie brzmiących słowach „i z ładowarki m-ki F. 120 l oleju napędowego o wartości 600 zł”,
 2. zmianę rozstrzygnięcia zawartego w punkcie VII wyroku poprzez wymierzenie oskarżonemu F. H. za czyn przypisany mu w punkcie VII wyroku – przy zastosowaniu art. 60 § 1 k.k. w zw. z art. 60 § 6 pkt 3 k.k. – kary grzywny w

- rozmiarze 200 stawek dziennych po 10 złotych każda, w miejsce orzeczonej dotychczas kary 1 roku pozbawienia wolności,
3. zmianę rozstrzygnięcia zawartego w punkcie VII wyroku poprzez wymierzenie oskarżonemu F. H. za czyn przypisany mu w punkcie VIII wyroku – przy zastosowaniu art. 37a § 1 k.k. lub art. 60 § 1 k.k. w zw. z art. 60 § 6 pkt 4 k.k. – kary grzywny w rozmiarze 150 stawek dziennych po 10 złotych każda, w miejsce orzeczonej dotychczas kary 6 miesięcy pozbawienia wolności,
 4. zmianę rozstrzygnięcia zawartego w punkcie IX wyroku poprzez wymierzenie oskarżonemu F. H. kary łącznej grzywny w rozmiarze 250 stawek dziennych po 10 złotych każda w miejsce orzeczonej dotychczas kary łącznej 1 roku i 1 miesiąca pozbawienia wolności.

Po rozpoznaniu powyższej apelacji, Sąd Okręgowy w Siedlcach wyrokiem z dnia 29 marca 2023 r., sygn. akt II Ka 61/23 utrzymał w mocy wyrok w zaskarżonej części (pkt I) i zwolnił oskarżonego od kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze obciążając nimi Skarb Państwa (pkt II).

Kasację od powyższego wyroku wywiódł obrońca oskarżonego, zarzucając mu mogące mieć istotny wpływ na treść orzeczenia rażące naruszenie przepisów prawa procesowego, tj. art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k., poprzez zaniechanie należytego i rzetelnego rozważenia i ustosunkowania się przez sąd odwoławczy w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku do zarzutu apelacyjnego podniesionego w punkcie 3 apelacji obrońcy oskarżonego F. H., dotyczącego mogącej mieć wpływ na treść orzeczenia obrazy przepisów postępowania, a mianowicie art. 387 § 1 i 2 k.p.k. oraz art. 6 k.p.k. poprzez:

1. wydanie w stosunku do oskarżonego F. H. wyroku skazującego i wymierzenie mu jednostkowych kar pozbawienia wolności, kary łącznej pozbawienia wolności, środka kompensacyjnego w postaci nawiązek na rzecz pokrzywdzonych oraz zasądzenie opłaty na rzecz Skarbu Państwa bez przeprowadzenia postępowania dowodowego, w sytuacji gdy brak było podstaw do wydania wobec ww. oskarżonego wyroku skazującego w trybie art. 387 § 1 i 2 k.p.k. z uwagi na fakt, iż wniosek oskarżonego F. H. o dobrowolne poddanie się odpowiedzialności karnej złożony do chwili pierwszego przesłuchania wszystkich oskarżonych na rozprawie głównej w

dniu 29 września 2022 r. (na której to rozprawie doszło do zamknięcia przewodu sądowego) nie był kompletny (nie zawierał bowiem wskazania przez oskarżonego rodzaju i wysokości kar jednostkowych związanych ze skazaniem go za poszczególne czyny zarzucone mu w punktach VI i VII aktu oskarżenia), a nadto wina oskarżonego i okoliczności popełnienia przez niego przestępstw zarzuconych mu w akcie oskarżenia budziły wątpliwości;

2. wymierzenie oskarżonemu F. H. kar jednostkowych za każdy z czynów zarzuconych mu w akcie oskarżenia oraz przypisanych mu w punktach VII i VIII wyroku nie objętych treścią wniosku oskarżonego o dobrowolne poddanie się odpowiedzialności karnej złożonego do chwili pierwszego przesłuchania wszystkich oskarżonych na rozprawie głównej w dniu 29 września 2022 r. oraz wymierzenie ww. oskarżonemu kary łącznej 1 roku i 1 miesiąca pozbawienia wolności (będącej karą surowszą od wymiaru kary łącznej 1 roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres lat 3 zaproponowanej przez oskarżonego F. H. w jego wniosku o dobrowolne poddanie się odpowiedzialności karnej złożonym do chwili pierwszego przesłuchania wszystkich oskarżonych na rozprawie głównej w dniu 29 września 2022 r. oraz uwzględnionym (zaaprobowanym) przez sąd pierwszej instancji na rozprawie w dniu 29 września 2022 r.),

które to uchybienie doprowadziło do nie rozpoznania sprawy przez sąd drugiej instancji w granicach apelacji oraz do nienależytego wyjaśnienia zasadności rozstrzygnięcia sądu odwoławczego w granicach umożliwiających zrozumienie i poddanie merytorycznej kontroli kasacyjnej podstaw tego rozstrzygnięcia zawartego ostatecznie w wyroku, a uchybienie to miało wpływ na treść zaskarżonego wyroku również z tego względu, iż doprowadziło do utrzymania przez sąd drugiej instancji zaskarżonego wyroku w części dotyczącej oskarżonego F. H. w sytuacji, gdy ustalenia sądu drugiej instancji zawarte w części uzasadnienia wyroku odnoszącego się do oceny zasadności zarzutu apelacyjnego zawartego w punkcie 3 apelacji obrońcy oskarżonego F. H. winny prowadzić do uchylenia zaskarżonego wyroku w części dotyczącej oskarżonego F. H. i przekazania sprawy w tej części do ponownego rozpoznania sądowi pierwszej instancji.

Podnosząc powyższy zarzut, na podstawie art. 537 § 1 i 2 k.p.k. wnioskował o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w Siedlcach do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

Prokurator w pisemnej odpowiedzi na kasację, wnioskował o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja obrońcy oskarżonego F. H. okazała się oczywiście zasadna, co umożliwiło jej rozpoznanie w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

W utrwalonym orzecznictwie Sądu Najwyższego, wielokrotnie wskazywano, że właściwe zrealizowanie obowiązków wskazanych w art. 433 § 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k. wymaga nie tylko niepomijania żadnego zarzutu podniesionego w środku odwoławczym, ale także rzetelnego ustosunkowania się do każdego z nich oraz wykazania konkretnymi, znajdującymi oparcie w ujawnionych w sprawie okolicznościach, argumentami, dlaczego uznano poszczególne zarzuty apelacji za trafne, bądź też bezzasadne (zob. m.in. wyrok SN z dnia 12 kwietnia 2023 r., V KK 232/22; wyrok SN z dnia 11 stycznia 2021 r., V KK 100/20; wyrok SN z dnia 24 kwietnia 2018 r., V KK 384/17; wyrok SN z dnia 6 czerwca 2006 r., V KK 413/05). Powyższe poglądy w całej rozciągłości podziela również Sąd Najwyższy w niniejszym składzie. Niestety, sąd *ad quem* nie sprostął wskazanym standardom podczas rozpoznawania zarzutu z punktu 3 apelacji obrońcy oskarżonego F. H., dotyczącego naruszenia art. 387 § 1 i 2 k.p.k. oraz art. 6 k.p.k. Analiza uzasadnienia zaskarżonego wyroku wskazuje bowiem, że niektóre z podnoszonych przez skarżącego kwestii w ogóle pozostały poza sferą rozważań sądu odwoławczego, zaś przedstawione motywy rozstrzygnięcia są nie do zaakceptowania w świetle ustawowych przesłanek dobrowolnego poddania się karze.

W pierwszej kolejności zauważyć należy, że sąd odwoławczy w ogóle nie odniósł się do podnoszonej kwestii braku podstaw do uwzględnienia wniosku oskarżonego F. H. o dobrowolne poddanie się karze z uwagi na istniejące wątpliwości co do okoliczności popełnienia zarzucanych mu przestępstw. Tymczasem nie sposób odmówić racji skarżącemu, że samo przyznanie się oskarżonego do winy nie

uprawnia do automatycznego zastosowania instytucji przewidzianej w art. 387 k.p.k. To z całości materiału dowodowego sprawy musi wynikać, że oskarżony dopuścił się czynu wypełniającego wszystkie znamiona zarzucanego mu przestępstwa (zob. m.in. wyrok SN z dnia 23 maja 2013 r., III KK 123/13). Zatem w granicach podniesionego zarzutu sąd *ad quem* był zobowiązany do oceny czy przyznanie się oskarżonego F. H. do popełnienia zarzucanych mu czynów na rozprawie w dniu 29 września 2022 r. nie miało charakteru wyłącznie formalnego i czy w świetle pozostałych dowodów zgromadzonych w sprawie brak jest wątpliwości zarówno co do sprawstwa tego oskarżonego, jak i innych okoliczności istotnych z punktu widzenia jego odpowiedzialności karnej. Tego zaś nie uczynił, co byłoby wystarczające do uznania przeprowadzonej kontroli instancyjnej za nierzetelną i uchylenia zaskarżonego orzeczenia.

Niemniej jednak sąd *ad quem* niezwykle pobieżnie prześledził również sposób procedowania w przedmiocie wniosku F. H. o dobrowolne poddanie się karze, nie dostrzegając istotnych okoliczności, które powodują, że wyrok sądu pierwszej instancji zapadł z rażącym naruszeniem art. 387 k.p.k.

W tym miejscu przypomnieć należy, że na rozprawie w dniu 29 września 2022 r. sąd *a quo* przesłuchał wszystkich trzech oskarżonych, tj. M. S., D. K. i F. H., którzy przyznali się do popełnienia zarzucanych im czynów i złożyli wnioski o dobrowolne poddanie się karze w trybie art. 387 § 1 k.p.k. Oskarżony F. H. zaproponował wymierzenie mu kary „1 roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem na 3 lata, orzeczenie obowiązku naprawienia szkody i oddanie pod dozór kuratora sądowego w okresie próby” (k. 369-271). Wnioski te, w tym dotyczący oskarżonego F. H., zostały przez sąd uwzględnione, co znalazło odzwierciedlenie w stosownym postanowieniu. Jednocześnie sąd odroczył publikację wyroku do dnia 30 września 2022 r. (k. 269-271). Jak wynika z protokołu ogłoszenia wyroku, sąd postanowił jednak wznowić przewód sądowy „z uwagi na błędne ustalenie wymiaru kary”, a nowy termin rozprawy wyznaczył na 23 listopada 2022 r. (k. 272). Na rozprawie tego dnia przewodniczący składu orzekającego stwierdził, że dobrowolne poddanie się karze zawiera błędy, co skutkowało odebraniem od oskarżonych nowych wniosków, przy czym w stosunku do oskarżonego F. H. w protokole widnieje zapis o treści „Oskarżony F. H. wnosi o skazanie go za czyn opisany: w pkt VI na karę 1 roku

pozbawienia wolności i orzeczenie obowiązku naprawienia szkody, w pkt VII na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności i orzeczenie obowiązku naprawienia szkody” (k. 273v). Sąd ponownie wydał postanowienie o uwzględnieniu m.in. wniosku oskarżonego F. H., a następnie wyrok, w którym orzekł wobec ww. kary jednostkowe w wymiarze 1 roku pozbawienia wolności (za czyn z punktu VI aktu oskarżenia) i 6 miesięcy pozbawienia wolności (za czyn z punktu VII aktu oskarżenia), a w konsekwencji karę łączną 1 roku i 1 miesiąca pozbawienia wolności oraz obowiązek naprawienia szkody (k. 276).

Z powyższego wynika bezspornie, że jedynym wnioskiem oskarżonego F. H. złożonym z zachowaniem terminu określonego w art. 387 § 1 zd. pierwsze *in principio* k.p.k. był ten pochodzący z rozprawy w dniu 29 września 2022 r. Wówczas to zakończono bowiem pierwsze przesłuchanie wszystkich oskarżonych na rozprawie głównej. Dostrzegając niekompletność tego wniosku, sąd pierwszej instancji mógł zgodnie z art. 387 § 3 k.p.k. uzależnić jego uwzględnienie od dokonania w nim stosownych zmian, co niewątpliwie było dopuszczalne na kolejnym terminie rozprawy. W takim wypadku procedowaniu w dalszym ciągu podlegałby pierwotny wniosek złożony w terminie. Niemniej jednak okoliczności sprawy wskazują, że na rozprawie w dniu 23 listopada 2022 r. nie doszło do modyfikacji wcześniejszego wniosku oskarżonego F.H., a przyjęcia zupełnie nowego, który następnie został w całości uwzględniony. Wbrew stanowisku sądu *ad quem* takie postąpienie było niedopuszczalne i to z dwóch powodów. Po pierwsze, wniosek ten został złożony w dniu 23 listopada 2022 r., a zatem już po zakończeniu przesłuchania wszystkich oskarżonych. Po drugie natomiast, nie zawierał wszystkich niezbędnych propozycji co do wymiaru kary. Oskarżony wystąpił bowiem z inicjatywą wymierzenia mu wyłącznie kar jednostkowych oraz środka kompensacyjnego, nie przedstawiając jednak żadnych wniosków co do kary łącznej. W konsekwencji wyrok sądu *a quo* zawierał rozstrzygnięcie nieuzgodnione z oskarżonym. Całkowicie błędny jest pogląd wyrażony w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, że „wprawdzie z protokołu rozprawy nie wynika, aby wniosek złożony na rozprawie w dniu 23 listopada 2022 r. zawierał wskazanie wysokości kary łącznej pozbawienia wolności, to jednak uchybienie to nie ma znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy, gdyż kara łączna orzeczona wobec tego oskarżonego w wyroku (tj. kara 1 roku i 1 miesiąca

pozbawienia wolności) jest karą w minimalnej przewidzianej przepisem art. 86 § 1 kk wysokości, zatem nie było możliwe uzgodnienie między oskarżonym a sądem innej kary łącznej niż wymierzona w wyroku”. Orzeczenie w trybie konsensualnym może zapaść wyłącznie w następstwie zaaprobowania wniosku oskarżonego, w którym propozycja wymierzenia mu „określonej kary lub środka karnego (...)” została przedstawiona w sposób niepozostawiający wątpliwości co do woli poniesienia określonych konsekwencji prawnych. Stąd też w przypadku realnego zbiegu przestępstw wniosek oskarżonego winien zawierać nie tylko propozycje orzeczenia poszczególnych kar jednostkowych, lecz także wymierzenia mu określonej kary łącznej. Zaprezentowane wyżej stanowisko sądu *ad quem* opiera się na nieuprawnionym domniemaniu, że oskarżony F. H. uświadamiał sobie, że wskutek zaproponowania kar jednostkowych pozbawienia wolności zajdzie konieczność wymierzenia mu kary łącznej powyżej najwyższej z nich, a w konsekwencji nie będzie możliwości warunkowego zawieszenia wykonania tak orzeczonej kary łącznej. Pomijając młody wiek oskarżonego oraz fakt, że nie korzystał on z pomocy obrońcy, to pierwotnie złożony przez niego na rozprawie w dniu 29 września 2022 r. wniosek zawierał m.in. propozycję wymierzenia mu kary 1 roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 3 lat próby. Miał więc prawo oczekiwać, że ostatecznie taka właśnie kara zostanie wobec niego orzeczona, na co słusznie zwracał uwagę skarżący. Już tylko dla kompletności wyводу zauważyć należy, że gdyby nawet uznać, że na rozprawie w dniu 23 listopada 2022 r. doszło do modyfikacji wcześniejszego wniosku to i tak orzeczenie o karze łącznej zawarte w wyroku sądu *a quo* pozostaje w sprzeczności z ww. karą zaproponowaną przez oskarżonego na rozprawie w dniu 29 września 2022 r.

Powyższe okoliczności wskazują jednoznacznie, że wyrok sądu pierwszej instancji zapadł z rażącym naruszeniem przepisów art. 387 § 1 i 2 k.p.k. w zw. z art. 6 k.p.k., a uchybienie to przeniknęło do orzeczenia sądu *ad quem*, który w sposób nierzetelny rozpoznał trafny zarzut obrazy wskazanych przepisów. Konsekwencją tego stanu rzeczy stała się konieczność uchylenia zaskarżonego orzeczenia i utrzymania nim w mocy wyroku Sądu Rejonowego w Siedlcach w części dotyczącej oskarżonego F. H. i w tym zakresie przekazania sprawy temu sądowi do ponownego rozpoznania.

Z tych też względów, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

[SOP]

[ms]